

ביטקוין והחוק

Bitcoin and the Law - Can they go hand-in-hand

יובל שלהבת, עו"ד

יגאל ארנון ושות'

עורכי-דין

לאיזו קטגוריה חוקית ביטקוין נכנס?

- מטבע?
- נכס פיננסי?
- נייר ערך?
- חוזה?
- נכס?

מטבע

- ההגדרה בחוק בנק ישראל:

1. "שקל"

2. "שטרי כסף או מעות שהם
הילך חוקי במדינת חוץ ואינם
הילך חוקי בישראל".

הגדרה דומה בחוק איסור הלבנת הון

- תחליף מטבע?

סעיף 44 לחוק בנק ישראל אוסר להוציא או להפיץ "שטרי כסף, מעות, מסמך או כל דבר אחר, אשר הנגיד קבע כי הם עשויים להיות תחליף מטבע". סעיף 72 לחוק קובע כי מדובר בעבירה.

נכס פיננסי

- ההגדרה בחוק איסור הלבנת הון

"מזומנים, המחאות נוסעים, שיקים, שטרי חליפין, שטרות חוב, ניירות ערך סחירים, אשראי או פיקדונות כספיים"

- ההגדרה בחוק הייעוץ

[החוק להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות וניהול תיקי השקעות]

"יחידות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות, מניות או יחידות של קרן הרשומה מחוץ לישראל, אופציות, חוזים עתידיים, מוצרים מובנים, מוצרי מדדים וכן קרנות השתלמות, או כפי שיקבע שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת"

מוצר מובנה/ חוזה עתידי/ אופציה כוללים, בין היתר, השקעות או התחייבויות שהמחיר, התשואה או הסיכון עליהם נקבעים לפי שווי של נכס בסיס.

נייר ערך

• ההגדרה בחוק ניירות ערך

"תעודות המונפקות בסדרות על-ידי חברה, אגודה שיתופית או כל תאגיד אחר ומקנות זכות חברות או השתתפות בהם או תביעה מהם" בנוסף, ההגדרה כוללת גם אופציות לני"ע.

חוזה

• ההגדרה בחוק:

חוק החוזים אינו מגדיר במשפט אחד את המונח "חוזה", אלא מגדיר את דרך הכריתה של חוזה, על ידי הצעה וקיבול, שמעידים על כוונה וגמירות דעת להתקשר בהסכם ושיש בהם מספיק פרטים ("מסויימות").

רכישה של ביטקוין היא הסכם (לרכישה), אולם האם הביטקוין עצמו הוא הסכם? בין מי למי?

נכס

- אין הגדרה מחייבת אחת בחוק
- בחוק/ פקודת הפרשנות: הגדרה של טובין ומטלטלין בלבד.
- בחוק המטלטלין: החוק חל על נכסים מוחשיים, אולם ס' 13 לחוק קובע כי יחול גם על "זכויות", בשינויים המחויבים.
- בחוק העונשין: "חי או דומם היכול לשמש נושא לבעלות"

גילוי דעת הרשויות

- 19/2/14: מספר רשויות [בנק ישראל, אגף שוק ההון, רשות ני"ע, רשות המיסים, רשות הלבנת הון] הוציאו "הודעה לציבור בדבר סיכונים אפשריים הטמונים במטבעות וירטואליים מבוזרים (דוגמת ביטקוין)"
- העמדה של הרשויות:
 - 'מטבע וירטואלי' שאינו מהווה הילך חוקי
 - עקיפת הצורך בשימוש בגורמים פיננסיים המפוקחים על הרשות להלבנת הון + אנונימיות
 - העדר פיקוח על המסחר/ זירות המסחר
 - סיכונים מסחריים: תנודתיות / קרקע פורה להונאה ומרמה

המצב החוקי בארץ

- ביטקוין לא תואם את ההגדרות הקיימות בחוק.
- חוק איסור הלבנת הון – לא נכנס להגדרות של נותן

שירותי מטבע

"המרת מטבע של מדינה אחת במטבע של מדינה אחרת" / "החלפת מטבע" /
"מסירת נכסים פיננסיים כנגד מטבע" / "קבלת נכסים פיננסיים במדינה אחת
כנגד העמדת נכסים פיננסיים במדינה אחרת" / "מסירת נכסים פיננסיים
לאדם כנגד המחאת זכותו של אותו אדם לקבל נכסים פיננסיים מאחר"

- יכול להיכנס בעקיפין לחוק איסור הלבנת הון ולחוק

הייעוץ [אם כולל המרה/ העברה לחו"ל/ אופציות/ חוזים עתידיים]

- מיסוי

המצב החוקי בעולם

- ברוב העולם אין עדיין הגדרות מחייבות.
- המתנה להכרעה של הרשויות בארה"ב – התקיים שימוע בינואר; הוגדר לצרכי מס כ"נכס"; הוגדר כשירותי מטבע (SMB) לצורך הלבנת הון, אך לא לצורך שירותי נאמנות והעברת כסף.
- FATF: העלו חשש אך לא הוציאו המלצות/ הנחיות.
- הוגדר כבלתי חוקי או הוצאו התראות (עם משמעות חוקית) במספר מדינות: רוסיה, סין, טייוואן, הודו, יפן.
- נחשב כנראה כחוקי (ולעתים כפוף לרגולציה) בארה"ב, קנדה, סינגפור, גרמניה, אנגליה, שוויץ, טורקיה, אוסטרליה, בלגיה, ברזיל, דנמרק, פינלנד, נורבגיה, פולין. במדינות רבות הוצאו אזהרות "צרכניות".
- בחלק מהמדינות הוקבל ל"מתכות יקרות/ אבני חן". בחלק מהמדינות התייחסו למיסוי.

דאגות אופייניות לרגולטורים בעולם

- אובדן שליטה על הנפקת המטבעות
- הלבנת הון – פגיעה ביכולת הפיקוח על התנועות הכספיות
- הגנה צרכנית
- יציבות פיננסית של העוסקים בתחום
- מיסוי

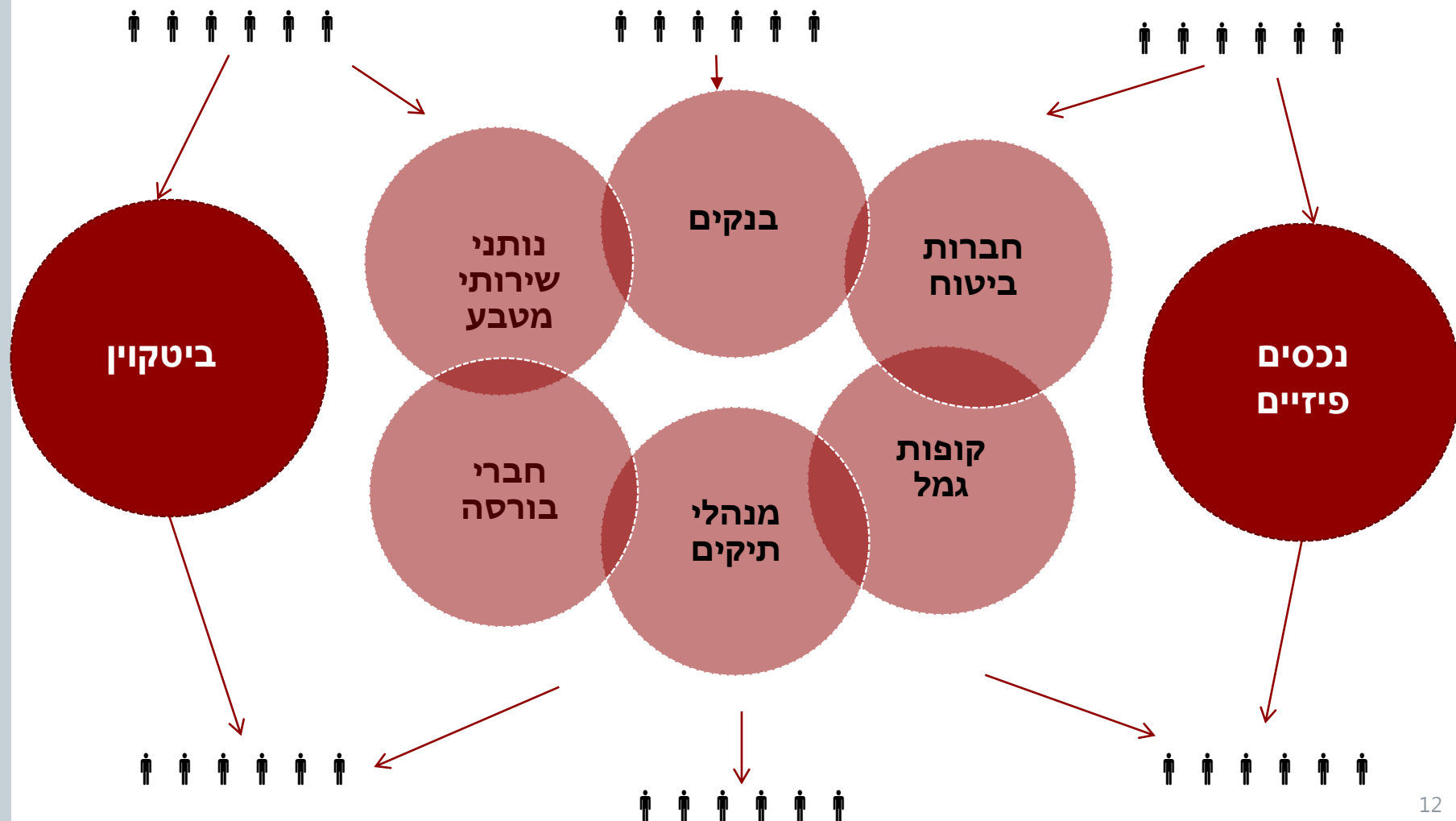
מנגד:

- גלובליזציה
- חופש חוזים/ חופש עיסוק
- היקף מוגבל – השפעה מוגבלת
- קידום חדשנות והתפתחויות כלכליות וטכנולוגיות

יגאל ארנון ושות'

עורכי-דין

ניטור הצמתים הפיננסיים

Forbes

Kashmir Hill, Forbes Staff
Welcome to The Not-So Private Parts where technology & privacy

TECH | 1/27/2014 @ 4:30PM | 40,592 views

Winklevosses, Bitcoin Community Shocked By Arrest of BitInstant CEO Charlie Shrem

BUSINESS INSIDER
Meet The 'Bitcoin Millionaire' Arrested For Allegedly Helping Silk Road Launder \$1 Million

צ'רלי שרם, מייסד BitInstant

בחור הישיבה לשעבר שהפך ליזם ביטקוין בולט - נעצר

■ צ'רלי שרם, אחד ממקדמי הביטקוין הגדולים בעולם, שוחרר בערבות של מיליון דולר נחשד בקשירת קשר להלבנת הון ע"י סיוע להפניית כספים לשוק הסמים המקוון

שירות גלובס 28/1/14

TIME
Business & Money

Economy | Wall Street | Tech | Small Business | Personal Finance | Real Estate | Business of Creativity | Management | C
New Energy | Davos

BITCOIN

BitInstant CEO Charlie Shrem Arrested for Alleged Money Laundering

The Bitcoin big shot was arrested at John F. Kennedy International Airport in New York City on Monday

TheMarker

יום-ב' 24/02/2014

גלובל

מאני טיים

הרשויות עצרו את סגן יו"ר ביטקוין פאונדיישן; ביטקוין צנח בכ-6%

צ'רלי שרם, סגן יו"ר הארגון המקדם את מיסוד המטבע הוירטואלי, הואשם בקשירת קשר להלבנת הון

סיכום – מצב נוכחי

- מצב חוקי לא ברור – אין הוראות רגולטוריות ישירות. יש תחולה על פעילות משיקה (נש"מ/ חוק הייעוץ).
- צפוי שמצב זה ישתנה.
- יש קשיים מעשיים (בנקים וכד').
- כרגע לא נראה שמי שעוסק בביטקוין לשימוש אישי/ השקעה אישית צפוי לסיכון חוקי, למעט מיסוי. כנ"ל לגבי מי שעוסק בטכנולוגיה או משקיע פיננסי במיזמים בתחום.
- צפויה התמקדות של הרגולטורים בזירות מסחר, שירותי נאמנות, יועצים/ מנהלי תיקים. העוסקים בתחום נדרשים לתכנן צעדיהם, להקפיד להישאר מעודכנים ולהיערך לשינויים הצפויים.

תודה רבה!

עו"ד, יובל שלהבת, שותף
yuvals@arnon.co.il

Disclaimer: This presentation is provided for information purposes only and it is not intended to provide specific legal advice or to establish an attorney-client relationship. Please feel free to contact Yuval Shalheveth (yuvals@arnon.co.il) with any specific questions you may have.

Copyright 2014 Yigal Arnon & Co.